

A stylized illustration of a girl with blonde hair, wearing a red long-sleeved shirt and purple shorts, walking away from the viewer on a path in a forest at night. The trees have blue and green leaves, and a wooden bench is visible on the right. The background is dark blue with vertical lines representing tree trunks.

Lucie Verrall

Chodivá tráva

motto

Chodivá tráva

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

motto

Lucie Verrall

Chodivá tráva – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Chodivá tráva

Lucie Verrall

Chodivá tráva

Praha 2019

© Lucie Verrall, 2019

ISBN tištěné verze 987-80-267-1587-0

ISBN e-knihy 987-80-267-1623-5 (1. zveřejnění, 2019)

Osoby a obsazení

BABIČKY, DĚDEČKOVÉ A RODIČE – lidé, kteří tu už nejsou, ačkoliv ve výběru statusů maminka autorky v určitém období ještě ano. Lidé, kterým autorka vděčí za to, jaká je, jelikož je pro ni pohodlné sva-
lovat odpovědnost na druhé

AUTORKA – žena středního věku, tři děti, tři životní partneři, z toho dva manželé, anglofilka, neurotička, bohém

TOBY – současný manžel autorky, Angličan, tolerantní a vlídný člověk s typickým anglickým humorem, otec nejmladšího dítěte, o deset let mladší než autorka

MARIE – prvorozená dcera autorky, nadaná polyglotka, nederlandistka, se smyslem pro zodpovědnost

VOJTA – jediný syn autorky, geniální muzikant, kytarista

JÁŠA – třetí, pozdní dítě autorky, česko-anglická dcera, vlastním jménem Yasmin Nia

ALAYNE – tchyně autorky, učitelka němčiny a francouzštiny, Angličanka, veganka, skvělá žena

NICK – tchán autorky, malíř, umělec, Angličan, nepraktický milovník jazzové a vážné hudby, skvělý muž

PANÍ (PROCHÁZKOVÁ) – blízká přítelkyně autorky, maminka Anetky

ANETKA – nejlepší kamarádka Jáši, znají se od mince

ÁDA – Jášina kamarádka od sousedů

DALŠÍ – rodina, bývalý manžel a partner, kamarádi, žáci, děti, spolupracovníci, sousedi

V neposlední řadě Fráňa, Zephyre, Kissa a Arthur – kocouři, kočka a pes

Prolog

Vytrvale prší.

Kolínkama se opírám o rozehřátej radiátor a vyhlížím oknem do ulice, jestli v postavách choulících se pod deštníky, v těch lidech spěchajících od autobusu neuvidím babičku. Myslím si, že ji určitě poznám. Má deštník, na kterém se střídají černý a fialový pruhy, ale hlavně ji poznám podle toho, že zamíří k našim vrátkům. Možná se pozdraví se sousedkou, se kterou přijela autobusem, a ani se s ní nezastaví v tom dešti ještě na kus řeči. Chvillemi mě žebroví pálí tak, že se musím posunout o kousek dál, protože mám pocit, že se mi kůže propálí skrz naskrz, ale snažím se vydržet to co nejdýl.

Pod tím radiátorem mám udělanej pelíšek. Dělává mi ho prababička. Rozloží na zem silnou deku, na ni položí polštář a moji peřinu a já ležím zachumlaná pod litinovými žebry radiátoru, ze kterého sálá teplo. Prababička má teplo snad ze všeho nejradši. Pořád mi to zdůrazňuje:

„Hlavně aby ti bylo teploučko.“

Dostala jsem od ní i štuclík na ruce, ve tvaru medvědí hlavy. Miluju tenhle medvědí štuclík, protože je hebounkej jako plyš, ze kterého je ušitej. Taky mi dává napít teplýho kafe, když ji o to poprosím.

„Jen tři lžičky a lůček,“ řekne pokaždý a já jí tak vypiju skoro půl hrnku.

Musely jsme uklidit boty a šaty, co jsem babičce odpoledne roztahala. Oblíkám se do nich totiž a babička vždycky pozná, že jsou nakonec boty srovnány a šaty pověšený úplně jinak, než je měla ona, a zlobí se. Prababička je pak nervózní, že jsme se netrefily, a myslím, že stejně jako já nechápe, proč na tom přesném systému tak záleží.

Kolikrát botama po těch šatech šlapu, protože jsou mi dlouhý, a to babička taky pozná, jelikož jsou podle ní zválený. Jenže si nikdy nemůžu pomoci. Některý šaty nejsou nijak zvláštní, ale některý z nich jsou třeba krásně lesklý, se zlatejma knoflíkama, a já si pak můžu představovat, že jsem někdo hodně důležitý a bohatej. A taky si někdy v těch šatech hraju na to, že jsem zpěvačka. Vezmu si něco do ruky, něco, co aspoň trochu připomíná mikrofon, a před zrcadlem zpívám. Nikdo mě přitom nevidí, protože jsem v prvním patře a prababička mě tam nechává samotnou. Už jí dělá problém chodit do schodů. Vždycky se mě potom ptá, jestli jsem tam nic neprovedla, a nakonec to jde přece jen zkontrolovat a to pak přerovnáva ty šaty ve skříni, protože já je ani neumím vrátit správně na ramínko.

Prababička žádný takový krásný šaty dole nemá. V jejích skříních mě ani nebaví se přehrabovat. Jsou v nich totiž hlavně zástěry a noční košile, skoro všechny netknuté. Dostává je k Vánocům a k narozeninám a tvrdí, že je do smrti neunosí. A to má pravdu, když si je vůbec nikdy neoblík-

ne. Taky má hodně šátků. Nevím, proč jí každěj kupuje šátky. Ona stejně nosí jen asi dva pořád dokola. Babička ale jednou z nějakejch těch jejích šátků ušila blůzu. Umí ušít cokoliv a drhat a vařit a betonovat, malovat, tapetovat i píchat injekce.

Na druhý straně domu, ve dvoře, stéká déšť z okapu do obrovského barelu na vodu. Moje babičky dokážou využít všechno, co se nějak využít dá. Nesnášej plejtvání a to, co nesním, protože já jím hodně málo, dají praseti nebo slepicím. Všechny zbytky se vylejvaj do velkého hrnce na chodbě, vzniká z toho šlichta, kterou prasata milujou. Prababička dost často vzpomíná na to, jak jí strejda, její nejmladší vnuk, jednou spadl z kočárku po hlavě do té šlichty, připoutanej k sedačce za kšíry. Vypráví mi často historky o mém tátovi a jeho dvou bratrech. Připadá mi zvláštní, že i můj táta a strejdové byli někdy tak malí jako já. A podle toho, co mi prababička vypráví, zažili hodně dobrodružnejch nebo srandovních věcí, až jim někdy závidím. Z jejího vyprávění cítím, že má mého tátu nejradši. Taky si myslí, že z těch tří kluků je nejchytřejší. Je to můj tatínek, tak mi to přijde přirozený, že je nejlepší.

Jsem přitisknutá k okenní tabulce a vůbec si neuvědomuju, že se babička bude určitě zlobit, jak je zapatlaný okno, až přijde domů. Baví mě na něm dejcháním vytvářet orosený mapy a do nich pak kreslit nebo psát. Prababičce by to moc nevadilo, ale babička je na pořádek a čistotu dost

úzkostlivá. Je docela nespravedlivý, že to za mě pak odnese právě prababička, protože mě má na starosti. Ale ona se na mě skoro nikdy nezlobí. Mám pocit, že kdyby nebylo babičky, která na všechno daleko přísněji dohlíží, nechala by mě dělat cokoli na světě.

Líbí se mi, když prší. Jsem ráda doma, kde dostanu teplý kakao a k obědu sladký flíčky v mlíce. Něco tak dobrého, že se to ani slovy popsat nedá, a jedno z mála jídel, který jsem vůbec ochotná sníst. Je tu i Míša, starej, chlupatej pes, kterýho vzala prababička domů, aby se trochu ohřál, a kterej je cejtít navlhlou psí vůní, která ale není nijak příjemná. Máma ho nemá ráda, vyprávěla mi, že když tu ještě s tátou bydleli, nechala ho prababička ochomejtat se kolem čistě vypraných plen a že jí to mohla říkat nahoru a dolů a nebylo to nic platný. A že se Milada, tak se prababička jmenuje, schválně přirovnávala k tomu starýmu psovi, aby zdůraznila, jak všem překáží. Jenže máma to tak nemyslela, šlo jí čistě o ty pleny a nějakou hygienu. Někdy se zmínila i o tom, že když se odsud přestěhovali do vlastního bytu, byl to ten nejlepší den jejího života. To já tak dobře nechápu, protože mně je tu dobře a jsem tu ráda. Víím, že i když se babička někdy zlobí, udělá pro mě všechno, co je v jejích silách, stejně jako prababička. Spolu si moc nepovídají a někdy mě i napadá, že se nemají rády, ale povídám si s nima já a každou mám ráda nějak jinak a každou hodně.

V tomhle domě bydlej jen ony dvě. Dědové umřeli dřív, než jsem se narodila. Ale ony zvládnou všechno samy. Babička si na tom i vysloveně zakládá. Vypadá to, že nemá ráda, když si musí někomu říct o pomoc. A taky očekává, že když jí někdo s něčím pomoci chce, tak jí to i sám nabídne. Ale dělá všechno pro to, aby to vypadalo, že pomáhat nechce a nepotřebuje, a pak se někdy nepsmyslně zlobí, že je všechno jenom na ní. Taky mi často říká, že si mě jednou pošle pro smrt, protože mi vždycky všechno dlouho trvá. Jenomže já bych řekla, že to je hlavně tím, že to babička neumí pořádně vysvětlit. Většinou chce přinést to růžový, co je nalevo od toho, no od toho modrého v kuchyni. A znervózňuje ji, že nevím, o čem mluví, a navíc si ani nejsem moc jistá, kde je vlevo.

Patlám rukama po skle, ale v další chvíli seskočím radostně z topení, protože už vidím fialovo-černej deštník, kterej zamířil k naší brance.

Čekávala jsem takhle třeba i v zahradě na mámu, až se pro mě zastaví cestou z práce a odveze mě domů od babiček, u kterejch jsem byla tak ráda, hlavně když se někdy poštěstilo, že mě neodvedly do školky, což byl hlavní smysl toho, že mě k nim každej den rodiče vozili. Pamatuju si její výraznej černo-červeno-modro-bílej kostkovanéj kostým. Musely mi být tak čtyři roky a přesně si vybavuju, jak se objevila mezi rybízovými keři a jak jsem k ní utíkala, abych jí skočila do náruče. Široce se

smála a ani jedna jsme tenkrát netušila, že jen pro pár dalších let budu umět bejt skoro pořád šťastná. Vyprávěla jsem jí o tý strašný věci, co se mi stala. Kohout mi skočil na hlavu a kloval mě do ní. Křičela jsem, ale nikdo mě neslyšel. Prababička vařila oběd a já musela utíkat i s tím kohoutem na hlavě až pod okno do kuchyně, aby si mě vůbec všimla. Vyběhla ven, srazila ho na zem, a ještě po něm něco hodila. Vůbec mě nemohla uklidnit. Když jsem to mámě vyprávěla, zase jsem se začala trochu trást. Víím, že pak říkala prababičce, aby mě nenechávala na zahradě samotnou, a jak to, že jsem vlastně nebyla ve školce, a prababička jí vysvětlovala, že se mi tam opravdu nechtělo a jí vůbec nevadí, když jsem tu s ní, a že zejtra mě tam ale určitě odvede.

Já si už v hlavě sumírovala, co si ráno vymyslím, aby mě nechala znovu doma. Nechápal jsem, proč je tak nutný chodit do školky, kde to je cítit nepříjemnou vůní z kuchyně, jen tam člověk vstoupí, a ze který se mi vždycky zvedne trochu žaludek. Naši trvali na tom, že se tam chodit musí a vždycky mi opakovali, jak jsou rádi, že mě vůbec do školky vzali aspoň tady u babiček, protože v Ďáblicích, kam to bylo z domova blíž, nebylo místo. Doma jsem si mohla dělat, co jsem chtěla a kdy jsem chtěla. A prababička mě naučila číst i psát. Ve školce mě nic takovýho nenaučili a to, co jsme tam dělali, mě vůbec nebavilo.

Někdy pro mě přijel táta. A to jsme pak jeli domů polničkou a já mu seděla na klíně a mohla úplně sama točit volantem. Nesměla jsem to ale říkat mámě.

Čekávala jsem na své blízký a pokaždý pro ně něco měla. Historku, co se mi ten den stalo, první vypadlej zub v krabičce, básničku, kterou jsem sama vymyslela, nebo kytku, kterou jsem natrhala u okraje pole, po cestě s prababičkou k Dolejšům do zahradnictví.

Dneska stojím ve dveřích, dívám se do té samý ulice a čekám na starýho, slepýho a hluchýho psa, až se vrátí pod schody, abych ho nasměrovala dovnitř. Zrovna prší a já na něj volám zbytečně do zahrady, protože mě stejně neslyší. Spousta lidí už jezdí spíš autem, než aby se vraceli hromadně od autobusu. Jsou to sem tam osamocení postavy, některý ani neznám. Uvědomuju si, že už neumím tak dychtivě na někoho čekat. Jsem ráda, když se manžel vrátí v pořádku z práce, mám velkou radost, že se tu občas zastaví dospělý děti, ale nečekám na nikoho z nich u okna s nosem přitisknutým na sklo nebo v hezkým počasí zavěšená na vstupní brance. Nepočítám, kolik jsem snědla jahod, než jsem se dočkala, a ani nikomu nekreslím obrázek, jen tak, abych mu udělala radost a při čekání na něj mi čas utekl rychleji. Úplně se mi vytratila radost z čekání. Byla to ohromně důležitá součást mýho dětství, a i když to tak možná

nevypadá, uvědomuju si, že to vůbec nebyl promarněnej čas. Na konci těch dlouhejch chvil, který jsem tenkrát pročekala, vždycky přišel někdo z těch, kterejch se dneska už nedočkám.

2013

*A vítr odvál slova,
co s ozvěnou se zas a znova
nevrátí...*

1. Umírněnej puritán

Když jsem byla hodně malá, asi tříletá, přestěhovali jsme se do novýho bytu v novým domě. V nový čtvrti jsem kromě rodičů nikoho neznala. Přišel den, kdy nečekaně někdo zazvonil u dveří. Máma otevřela a za nimi stála holčička trochu starší, než jsem byla já, a zeptala se, jestli půjdu ven. Pamatuju si na ten pocit zajímavýho štěstí. Už tu nebudu sama, budu mít kamarádku! Máma nám řekla, že musíme zůstat jen kolem baráku a já utíkala do pokoje vybrat pár hraček, abychom si měly s čím hrát. Ta cizí, a přesto najednou tak blízká holčička řekla, že na mě počká venku. Vybírání mi trvalo dlouho. Máma na mě volala, ať si pospíším a nenechávám ji tak dlouho čekat. Nakonec se mi přece jen nějak podařilo pár věcí vybrat a s plnou náručí jsem sešla opatrně po schodech. Před domem nebyla. Začala jsem ho obcházet, hračky mi různě padaly z rukou, protože jich bylo moc, ale nikde nikdo. Nemohla jsem tomu uvěřit. Ještě před chvílí jsem měla novou kamarádku, a najednou jsem měla jen plnou náruč hraček, který jsem neměla komu půjčit a s kým je sdílet. Vévodil jim červeno-bílej plastovej telefon, jehož sluchátko na kroucený šňůře mě při chůzi bouchalo do nohy. Chodila jsem kolem toho baráku a usedavě brečela. Bylo mi líto sebe samý. Připadalo mi to strašně nespravedlivý. Udělala jsem pro to, abychom si

mohly hezky hrát, to nejlepší, a nebylo mi to vůbec nic platný. Občas se mi to ještě stane. Občas jsem zase ta zklamaná holčička s červeno-bílým telefonem.

Zhubnu, napíšu knihu, budu konečně dělat práci, která mě bude bavit, a nebudu mluvit sprostě. Takováhle předsevzetí bych si k prvnímu lednu dala, kdyby to nebylo v mém případě úplně k ničemu.

Jsem takovej umírněnej puritán. Ta umírněnost spočívá v tom, že mám tři děti se třemi muži.

Marie se mi narodila v mejch necelejch jednadva-
ceti, Vojta v necelejch pětadvaceti a Jáša v nece-
lejch čtyřiceti. Alespoň svůj reprodukční věk jsem
využila v celé jeho šíři.

Povídáme si s Jášou a došly jsme k tomu, že se
tatínek Toby narodil v Anglii.

„On se nenarodil tady? On tu nebydlel?“

„Ne, on sem přišel až kvůli mně.“

Moment překvapení a vykulené oči... „On ne-
přišel kvůli mně?!“

Ale myslím si, že vlastně v podstatě ano, proto-
že bez ní by to byla asi celkem nuda.

Toby: „*When Yasi says – I have a good idea –, it's
always a bad one.*“

Jáša si plácla před pusou plátkovej sýr: „Daddy, do you think I look like doctor?“

„Mami, řekni zejtra paní učitelce Janičce, že jsem do ní zamilovaná.“ Coming out! A já furt, čím by tak ještě mohla překvapit.

Kamarádce včera oznámila její pětiletá dcera, že až s tatínkem umřou, tak se bude líbat s nějakým klukem.

Mám krizi středního věku, už tomu bude deset let.

Musela jsem si vzít z Vysočanský taxi, protože mi ujel autobus před nosem a nejelo už zhola nic. A tak jsem člověku, kterej mi oznámil, že volil Zemana, ještě musela zaplatit tři stovky. To vám nikomu nepřeju.

Jáša: „Už je ten puding, nebo ho ještě musíš dohotovit?“ Její slovník mě začíná trochu vyvádět z konceptu.

„Mami, já chci jít na procházku a vezmu si svoje autíčko.“

„Autíčko ne, je tam ještě trochu sněhu a mokro.“

„Tak půjdeme na procházku normálně jenom s nohama.“

To by, myslim, šlo.

„Mami, hele, já ti něco žeknu. Nemusíš se zlobit a žvát. Já jsem to nechtěla zničit. Já jsem to opravdu zničit nechtěla. Tak nemusíš žvát.“ Docela se mi ulevilo, když mi podávala do ruky rozlámanou propisku. Uvedla to setsakramentsky dramaticky.

2. Epermidy

A zase se cestou domů stavíme v cukrárně a já se zeptám jen ze zvyku, jen proto, aby se neřeklo, co si Jáša vybere za dort, a pan majitel s paní prodavačkou se budou potutelně usmívat a říkat: „Ale my dobře víme, co si budeš přát, jako vždycky, vid?“ A Jáša se bude culit a neříkat nic a paní prodavačka dá na tácek žloutkový věneček se šlehačkou, a když ho zabalí, Jáša kníkuje: „Ale já jsem chtěla Míšu.“ Přesně tak, jak to udělala včera.

Kdybyste mě náhodou někde přehlídli, tak je to tím, že vážím už o šest kilo míň! Co je tedy pěkně nepříjemný, že úměrně tomu, jak hubnu, se mi zvětšuje nos!

„Neumim to slovo říct, jak se to řekne správně?“

„Ale který slovo?“

„Epermidy. Ale tak se to neříká. Jak je to opravdu?“

„To já ale nevím, protože nevím, co myslíš.“

„Ale víš, víš to, tak mi to řekni.“

„A co to je za slovo, co vyjadřuje?“

„Epermidy, ale to není ono! Řekni to správně.“

„Mě vůbec nic nenapadá. Musíš mi to trochu vysvětlit.“

„Ty to ale víš, napadá tě to! Umíš to, tak to řekni!“ (směsice vzteku a zoufalství)

„Co to slovo ale znamená, popiš mi, co to je ve skutečnosti, nějaký věci, rostliny, zvířata?“

„Tam jak je hrozný horko a jsou tam ty špičatý domy!“

„Pyramidy?“

„Vidíš, že to umíš říct!“

„Kapitáne, vstávej, já jsem se počůrala!“ Lepší zahájení dne aby pohledal!

Mám pocit, že celej život napouštím nějakýmu dítěti vanu.

„Já se strašně těším, až budu moct papat okurku. Ale to nemůžu, vid', když jsem zvracela?“

„Ne, to nemůžeš.“

„Ani přesnídávku?“

„Ani tu.“

„Vůbec žádnou čokoládu?“

„Vůbec žádnou.“

„Ani pomeranč?“

„Tak ten už vůbec ne.“

„Viděla jsem v lednici jogurt, asi budu kvůli němu plakat, když ho nemůžu.“

„Jasmi, nic, řekla jsem, že jen suchý pečivo, maximálně tak suchý brambory.“

Jdu do koupelny. Za chvíli se tam zpoza futra vykloní hlavička: „Ani marmeládu?“

Sice jsem v nich narvaná jako prase, ale dopnu kalhoty velikosti 36! Bůh žehnej nutričním terapeutům a mé nezlomné vůli, samozřejmě!

Jsem zabalená v bílém ručníku a Jáša mi obdivně povídá: „Takhle vypadáš krááásně! Jako pani kuchařka!“

Další do sbírky mých husarských kousků: spálila jsem si při žehlení koleno!

Tak já nebyla horkokrevná, jak jsem si mylně myslela! Já byla tlustá! O osm kilogramů lehčí jsem o poznání zimomřivější!

Ptám se Tobyho: „Miloval jsi někdy někoho jako mě?“

„Nemiloval.“

„Jak si můžeš být jistý?“

„Protože jsem u všeho se sebou byl.“

„Ale proč? Nejsem výjimečná.“

„Jsi.“

„Ale chovám se hrozně.“

„Ne vždycky.“

„Většinou.“

„Většinou ne.“

„Nemůžu za to. To je tou mojí nemocí.“

„Nemyslím, že panovačný chování souvisí s tvou nemocí. A navíc máš na ni léky.“

„Nejsem panovačná, jsem hlavně náladová. Léky mi pomáhají nevnímat panický úzkosti a strach z velkého prostoru. Ale nepomáhají mi s mou náladovostí.“

„Aha.“

„Nejsem krásná.“

„Jsi.“

„Jsem stará.“

„Nejsi.“

„To by mě zajímalo, co bys mi řekl na to, že se občas chovám pěkně hloupě.“

„Většinou. Ale za to nemůžeš, to je tou tvou nemocí.“

3. O vesmíru a o umření

To je tak, když nemáte hlídání a musíte s sebou vzít Jášu na kontrolu i ke své doktorce. Byla jsem objednaná jako poslední pacient, a tak byla čekárna prázdná. V ordinaci pak Jáša neměla nic jiného na práci než říct mé psychiatricke: „To je dobrý, že